

Täysistunto

Tiistai 2.5.2017 klo 14.05—17.41

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 42/2017 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Keskustelu

15.05 **Saara-Sofia Sirén kok:** Arvoisa puhemies! Suomalaiselle koulutukselle on kysyntää maailmalla, ja tämän me tiedämme. Juuri tästä koulutusviennin mahdollistamisesta on kysymys tässäkin hallituksen esityksessä, eli mahdollistetaan IB-lukiokoulutuksen vientiä EU- ja Eta-maiden ulkopuolelle. Tärkeää on huomata se, että tässähän ei mahdollisteta lukukausimaksuja tai muutoksia tähän meidän suomalaisen koulutuksen perusteeseen, vaan tämä on ikään kuin lisätulon mahdollisuus tällaista IB-tutkintoon johtavaa tilauskoulutusta järjestäville lukioille. Mahdollinen tuotto sitten kohdennetaan sen lukion omaan koulutustoimintaan, ja kaikki siitä sitten hyötyvät.

Toisen asteen koulutusvientä edistävä työryhmä lähti nimenomaan urheilijoille suunnatusta IB-koulutuksesta, ja tässä on nyt laajempi näkökulma, mikä on hyvä asia, mutta on toki hienoa, jos tämä urheilijoiden erityinen koulutustarve säilyy siellä mukana.

Tässä yhteydessä, kun lukiolain muuttamisesta keskustellaan, lienee mahdollista kiittää hallitusta myös puoliväliriihessä tehdystä päätöksestä ja kirjauksesta käynnistää tällainen laajempi lukiouudistus. Tälle on todellakin tarvetta. Hallitus tekee muilla koulutusasteilla ja muilla koulutusmuodoilla uudistuksia, mutta nyt on ehdottomasti lukion vuoro, joten tästä kirjauksesta kiitos. Siinä yhteydessä varmasti myös koulutusviennin laajempia mahdollisuuksia tarkastellaan laajemmin.

15.06 **Sanna Lauslahti kok:** Arvoisa puhemies! Askel kerrallaan kohti koulutusviennin täydellistä avaamista. Voi kysyä, voisimmeko ottaa jopa nopeampia askeleita. Muun muassa Australiassa on laskettu, että heidän koulutusvientinsä arvo on noin 16 miljardia US-dollaria, ja se antaa osviittaa siitä, minkälaisia mahdollisuuksia myöskin Suomella olisi tässä. Australian kohdalla on vielä kysymys hyvin pirstaleisesta järjestelmästä, kun Suomessa on hyvin yhdenmukainen ja, voi sanoa, helposti kaupallistettavissa ja tuotteistettavissa oleva koulutusjärjestelmä. Tässä kohdin tietenkin, jos ajatellaan lukiokoulutusta, on maltillinen, hyvä ja hallittu askel se, että IB-koulutuksen puolella tehdään tilauskoulutusmahdollisuus ja sitä myötä ei jouduta näiden kielikysymysten kanssa sitten taistelemaan niinkään paljon kuin muun koulutuksen kanssa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 46/2017 vp

Toisaalta tästä herää myöskin kysymys, millä me varmistamme jatkossa, että meillä on sitten myöskin opettajia tarjota riittävässä määrin. Vaikka on osaltaan käyty keskustelua siitä, että opettajien koulutusmääriä pitäisi vähentää, sanoisin mieluumminkin niin, että jos me saamme koulutusvientimarkkinoita avattua Suomelle, niin se tarkoittaa sitä, että meidän tulee harkita ja katsoa, miltä osin meidän opettajien koulutusmäärät vastaavat siihen tulevaisuuteen, jossa meidän on huolehdittava ennen kaikkea suomalaisten lasten ja nuorten koulutuksesta, mutta yhtä lailla siitä, että meillä riittää niitä ammattilaisia koulutusviennin puolella.

Iso kiitos siitä, että jälleen kerran on yksi askel otettu. Syytä on jatkaa tällä samalla tiellä.

15.08 Jukka Gustafsson sd: Arvoisa puhemies! Tämä lienee niitä hallituksen koulutusta koskevia esityksiä, joita voi ottaa ilolla vastaan. Suomalainen koulutushan kiinnostaa maailmalla. Kiitos hyvin harjoitetun kansallisen koulutuspolitiikan tunnetuista puutteistaan huolimatta meillä on kuitenkin erittäin laadukas koulutus ja se kiinnostaa maailmalla.

Tärkeää tässä hallituksen esityksessä nyt on se, että tähän ei tuoda näitä lukukausimaksumia. Lukion IB-koulutus on tällaista suosittua koulutusta, mutta tämä kuitenkin kohdentuu nyt vain EU- ja Eta-maiden ulkopuolisille kansalaisille, ja heidän tämänhetkinen osuutensa on määrällisesti hyvinkin pieni: puhumme noin 100 nuoresta opiskelijasta. Mutta kyllä minä näen, että mahdollisuuksia on merkittävään kasvuun. Ja kyllä minä kannustan lukioita niin kuin ammatillisia koulutuskeskittymiäkin ja koulutuksen kuntayhtymiä aktiivisesti ponnistelemaan myöskin tämän koulutusviennin suhteen, koska kysyntää on.

15.10 Kimmo Kivelä ps: Puhemies! Vastenmielisistä ja kipeistä koulutusleikkauksista huolimatta on kuitenkin muistettava, että Suomi on edelleen koulutuksen supervalta ja suomalainen koulutusjärjestelmä on kansainvälisen kiinnostuksen kohteena. Tämä on erittäin hyvä päänavaus, tämä lukiotason IB-koulutuksen vientimahdollisuus. Ja sikäli on ikävää, että kun tämä on tällainen päänavauslaki... En tiedä ministerin kiireitä tarkalleen, mutta olisi ollut suotavaa, että ministeri olisi ollut itse tässä paikalla, koska tämä on tietysti mielessä historiallista — vaikka tämä on aika vaatimaton askel, niin tärkeä askel tässä otetaan.

Kun me elämme sellaista aikaa, jolloin yhteiskunnan eri sektorit ovat täynnä strategioita ja hankkeita ja erilaiset strategiat ovat sitten hyllyissä pölyttymässä ja kukaan niitä ei oikein tunne ja osaa, niin voi sanoa, että suomalaisen koulutuspolitiikan menestys ei ole ollut jonkun hankkeen tai strategian tulos, hedelmä. Se on ollut paljon enemmän: se on ollut määrätietoisen, päämäärähakuisen kansallisen tehtävän tasolla.

15.11 Tytti Tuppurainen sd: Arvoisa puhemies! Kyllä tässä olisi nyt ministerille paikallaan ollut olla täällä paikalla, sillä harvoin kuuluu myös tältä puolen salia ylistäviä sanoja hallituksen koulutuspolitiikkaan liittyvistä lakiesityksistä. Tässä on nyt todellakin käsitelty sellainen lakiesitys, jota voi mielihyvin puoltaa.

Pitkään olemme puhuneet koulutuksen kansainvälistämisestä, Suomen koulutusviennistä, sen sisältämistä mahdollisuuksista. Näistä puheista kun mennään käytäntöön, niin tullaan näihin asioihin, muun muassa nyt tähän esitykseen, joka on pieni askel mutta — kuten sanottua täällä — historiallinen askel, kun IB-luvan omaaville lukioille mahdollistetaan tilauskoulutuksen järjestäminen myös EU- ja Eta-alueen ulkopuolisille lukio-opiskelijoille, tärkeä askel. Ja tätä tämä konkreettinen lainsäädäntö on, kun näistä kauniista juhlapuheista koskien koulutusvientiä ja kansainvälistymistä mennään sitten lainsäädäntöön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 46/2017 vp

Se, mistä olisin ministeriltä halunnut ehkä kysyä — ja jätettäköön tämä nyt sitten läheteskeskustelukysymykseksi — on se, kuinka nyt meidän upeaa lukiokoulutusta myydään ja markkinoidaan. On yksi asia tehdä mahdolliseksi ostaa tilauskoulutusta Suomesta ja toinen on myydä se maailmalle. Se vaatii varmasti resursseja, ja on hyvä tietää, kuka tästä vastaa. Tuskin lukiot itse, vai vastaavatko? Vastaako siitä Opetushallitus vai kuka? Vai Suomea muuten maailmalle vievät organisaatiot? Tämän on hyvä olla selvillä, jotta lukioissa voidaan keskittyä siihen, mikä heille on tärkeintä, eli laadukkaan lukio-opetuksen antamiseen.

Muuten, puhemies, haluan yhtyä tuohon edustaja Gustafssonin esittämään näkemykseen: siinä on oltava yksiselitteinen lukko, että tämä koulutusvientimahdollisuus ei avaa minkäänlaisia lukukausimaksujen mahdollisuuksia — on oltava selkeä lukko, että lukukausimaksuja ei Suomessa tule.

15.13 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa rouva puhemies! En tiedä, missä ministeri Grahn-Laasonen tällä hetkellä on, mutta olen täysin vakuuttunut siitä, että hänellä on varmasti pätevä este, koska muuten mikään ei olisi pidätellyt häntä olemaan poissa tästä istunnosta, jossa esimerkiksi edustaja Gustafsson antoi vahvaa kiitosta ja tukea ministerin toiminnalle tämän esityksen osalta.

Mutta itse asiasta haluan sanoa, että kun me kysymme itseltämme ja toisiltamme, mikä on Suomen tunnetuin brändi maailmalla, mikä on se asia, johon te positiivisessa mielessä törmäätte joka kerta, kun eduskunnan valiokunnat esimerkiksi ovat eri puolilla Eurooppaa tai maailmaa, niin minun oman kokemukseni mukaan se on nimenomaan Suomen koulutuksen korkea taso ja laatu. Sen takia en itse oikein ymmärrä sitä, minkä vuoksi tämä koulutusviennin mahdollistaminen on edennyt näin hitaasti. Muistan, kun jo viime vaalikaudella esimerkiksi ministeri Gustafssonin aikaan tästä oli paljon puhetta — ja taisi olla jo sitä edellisellä vaalikaudella. En ymmärrä, miksi on edetty näin hitaasti ja miksi tässäkin vaiheessa todettiin, että tämä on pieni askel ja näitä pieniä askeleita ilmeisesti pitää ottaa vielä monta lisää. Toivoisin, että vauhti olisi kova, että mahdollistaisimme suomalaisille oppilaitoksille koulutusviennin hyvin laajasti, koska olen varma, että suomalaiselle koulutukselle ja koulutusosaamiselle on maailmalla kysyntää. Lukukausimaksut kotimaisille opiskelijoille ovat aivan eri asia, ja sen pelon ei pitäisi nyt hillitä meitä tässä asiassa.

15.15 Sanna Lauslahti kok: Arvoisa puhemies! Olen aivan samaa mieltä kuin arvostettu edustaja Zyskowicz, että tässä olisi syytä päästää kahleet täysin irti ja lähteä markkinoimaan ja myymään suomalaista koulutusta. Voi sanoa, että meillä on päästy ihan hyvin alkuun jo korkeakouluissa, meillä on hyvin päästy jo jollain tavalla alkuun ammatillisella puolella. Lukioissa otetaan tällä kertaa yksi pieni askel, mutta samaan aikaan siellä on huutava kysyntä suomalaiselle peruskoululle. Miksi me emme tuotteista suomalaista peruskoulua esimerkiksi franchise-malleilla, jolloin me pystymme myöskin skaalaamaan suomalaista peruskoulua mahdollisimman laajoille markkinoille? Meillä on paljon myöskin, voi sanoa, opittavaa kaupallisella puolella, että millä tavalla kaupallistetaan suomalaisia koulutustuotteita. Tällä hetkellä se on vähän semmoista leikkaa—liimaa, hetkellistä ja hetkeksi lämmittää, mutta tässä on syytä löytää uudenlaisia kaupallisia malleja, joilla me pystymme pitkäjänteisesti keräämään pitkistä sopimuksista esimerkiksi franchise-tyyppisillä malleilla Suomelle uusia vientituloja. Näen tässä erittäin merkittävät mahdollisuudet, kun-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 46/2017 vp

han vain saadaan se oma tuotepaletti kuntoon ja vähän otetaan kaupallista osaamista lisää meidän ministeriönkin väkeen.

15.17 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Minusta on hyvä, että hallitus teki tämän merkittävän ratkaisun koulutusviennin lainsäädännöllisestäkin tuesta, jota viime hallitus ei pystynyt tekemään. Se liittyy siihen, sallimmeko me sen, että nämä suomalaiset koulutuksen järjestäjät voisivat ottaa ulkomaalaisten opiskelijoiden opiskelusta maksun joko meillä tai muualla. Ja sitä ei pystytty tekemään viime hallituskaudella siitä huolimatta, että viime hallituskaudella ensimmäistä kertaa suomalaisen koulutuspolitiikan historiassa nähtiin, että koulutus voi olla myös vientituote. Silloin kun vienninedistämisohjelmaa tehtiin, ensi kertaa otettiin tämä vahvasti esiin. Ja minä olen iloinen siitä, että pienin askelin näitä muutoksia nyt tapahtuu.

Mutta on muistettava, että tänään me keskustelemme tässä esityksessä oikeastaan kahdenlaisesta kiinnostavasta kulmasta. Ensinnäkin osa edustajista totesi, että on hienoa, että suomalainen lukiokoulutus ja suomalainen koulutus nyt laitetaan maailmalle tällä esityksellä. Mutta IB-lukioiden eivät noudata aivan samanlaista niin sanottua ohjelmaa, mitä noudattaa suomalainen lukiokoulutus, enkä pidä sitä pahana, koska se on eri tarkoituksiin tehtävää. Mutta ei tällä nyt suomalaista koulutusta kovinkaan maailmalle viedä, mikä on kuitenkin helppo tässä tunnustaa, ja tämä volyymi tulee olemaan niin pieni, että enemmänkin kysymys on siitä, että jos me haluamme nähdä, että toisen asteen koulutus on mahdollista myydä maailmalle, sen suurin potentiaali on ammatillisen koulutuksen tuotteistamisessa. Siis erityisesti Afrikassa on valtava kiinnostus suomalaisen ammatillisen koulutuksen ostamiseen, ja siihen emme valitettavasti ole vielä pystyneet tarttumaan. Ymmärrän ne vaikeudet, joita hallituksella tässä asiassa on, mutta siitä olisi pitänyt lähteä liikkeelle. Ja olen pahoillani, että olen ilonpilaaja tässä, mutta tuen niitä hankkeita, joissa nämä asiat viedään eteenpäin sellaisella volyymillä, joka on koulutuspoliittisesti kestävä.

Mutta se kaikkein isoin työ on siinä, että tämä koulutuspolitiikka otettaisiin myöskin viennin edistämisen kohteeksi, ja ne toimet valitettavasti nyt hallitukselta vielä puuttuvat, mutta niitä tuen [Puhemies koputtaa] omalla pienellä panoksellani.

15.19 Harri Jaskari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt on hyvä todellakin, että me puhumme tästä koulutusviennistä ja koulutusviennin hankkeesta, ja se on täydellinen tosiasia, että monet yksittäiset organisaatiot — yritykset ja julkiset — yksistään ovat sitä tehneet. Emme me ole tehneet koko tarinaa koulutusviennistä.

Hyvä, että tämä ammatillinen koulutus tuli tässä myöskin esille, mutta minulla on myöskin vähän toisia kokemuksia ihan toisen asteen lukiokoulutuksesta, jopa yläkoulun ja muitten osalta. Nyt esimerkiksi Euroopassa on herännyt aikamoinen kiinnostus, millä tavalla lukiokoulutusta voitaisiin kopioida tai saada mallia Suomesta, jolloin myöskin tälle koulutussektorille on yllättävänkin paljon ollut kiinnostusta, ja siellä on sekä Italia että Slovakia. Slovakiassa esimerkiksi viime viikolla meidän valiokunnan reissulla oli selkeä kiinnostus tähän, ja nyt täytyisi tehdä kaikki sen eteen, että tämä vienti tulisi aidosti todeksi, ja sitä yhdessä tukea vielä, saada esimerkkejä. Tällainen Finnish school concept esimerkiksi Maltalla halutaan tällä hetkellä toteuttaa.

15.20 Kimmo Kivelä ps: Puhemies! On todellakin totta, että suomalainen koulutus tunnetaan maailmalla hyvin, tosin ihan kaikkea geografisesti ei tiedetä. Muistan tässä vajaa kym-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 46/2017 vp

menen vuotta sitten, kun Pisa-tulokset olivat juuri tulleet ja olin Saksassa käymässä pääsiäisviikon edellä. Silloin on opettajilla pitkä loma, ja Berliinissä jossakin oluttuvassa tapasin lomailevia opettajia. He kehuivat suomalaista koulutusjärjestelmää ja sitten sanoivat, että onhan teidän helppo satsata koulutukseen, kun teillä on sitä öljyrahaa niin paljon. [Ben Zyskiewicz: On ollut liian pitkään oluttuvassa!] No niin, se siitä, eli pitää vissiin Saksassa opettajat laittaa maantiedon tunnille uudestaan.

Mutta aivan samalla lailla kuin Eta-alueen ulkopuolisten yliopistojen lukukausimaksuista puhuttiin, aivan samalla lailla portti- ja mörköteoriaa tuodaan tähän, että tulisi myös suomalaisille lukio-opiskelijoille lukukausimaksut. En tähän jaksa uskoa, enkä myöskään siihen, että koulut ahneuksissaan keskittyisivät tähän rahaa tuovaan [Krista Kiurun välihuuto] opetukseen ja sitten laiminlöisivät muun opetuksen, jättäisivät retuperälle. Tähän en jaksa uskoa.

Edustaja Krista Kiuru, puhuitte aivan oikein, siis liittyen afrikkalaiseen ammatilliseen koulutukseen, mitä mahdollisuuksia Suomella voisi olla, mutta entistä tärkeämpänä näkisin, että Suomessa ryhdyttäisiin kouluttamaan Afrikkaan ammatillisen koulutuksen opettajia — ei niinkään, että tuotaisiin joitakin opiskelemaan tänne tai vietäisiin koulutusjärjestelmän a ja o — että heillä olisi omia ammatillisen koulutuksen opettajia. Yliopistolaitos sieltä siirtomaa-ajalta on suhteellisen hyvä, mutta ammatillinen koulutushan on perustunut isä—poika-järjestelmään.

15.22 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! On aina mieltä ylentävää, kun on näin hyvää yhteisymmärrystä salin eri laidoilla ja hallitus saa ansaittua kiitosta hyvästä esityksestään.

Vielä varmuudeksi, kun täällä on lukukausimaksuista keskusteltu ja tuotu ne esille ikään kuin huolena, niin tämän hallituksen esityksen osalta minkäänlaista syytä huoleen ei kyllä ole. Heti hallituksen esityksen alussa, taitaa olla jopa toisessa lauseessa, sanotaan aivan selvästi, että tämä muutos ei mahdollistaisi lukukausimaksujen perimistä opiskelijoilta, vaan koulutuksesta aiheutuvista kustannuksista vastaisi tilaaja. Eli kysymys on ainoastaan siitä, että tuodaan lisätulojen mahdollisuus IB-koulutusta järjestäville lukioille. Tämähän on oikein hyvä asia ja hallitukselta hyvä esitys, ja tämänsuuntaisia esityksiä toivomme toki myös lisää.

15.23 Jukka Gustafsson sd: Arvoisa puhemies! On syytä nyt ehkä eduskunnan pöytäkirjoihin todeta se, että ei se ole mikään sattuma, että Suomessa koulutuksen taso on ollut pitkään ja on edelleenkin verrattain korkea. Me olemme harjoittaneet täällä aidosti kansallista koulutuspolitiikkaa, jota on kansallisella lainsäädännöllä, hyvällä opettajakoulutuksella ja erilaisilla ohjausjärjestelmillä paimennettu. Olen tavannut paljon kollegoja Euroopasta, maailmalta, Pohjoismaistakin, jotka ovat ihmetelleet sitä, miten te olette kyenneet pitämään Suomessa kansallisesta koulutuspolitiikasta kiinni. Kun Pisa-tutkimustulokset tulivat, olin Pariisissa OECD:n sihteeristön vieraana ja he haukkoivat henkeään. Kun teillä ei ole kilpailua täällä, ei ole tarkastajia eikä muita, miten te teette tämän? Minä sanoin, että meillä ovat vastuulliset poliitikot yhdessä osaavien virkamiesten kanssa tehneet tätä koulutuspolitiikkaa. En nyt malta olla korostamatta sitä, että kyllä sosiaalidemokraattien työn ja kädenjälki on ollut historiallisesti kaikkein merkittäväntä. [Hälinää] — No, täällä tulee vasemmistoa ja maalaisliittoa ja näin, ja ehkä nyt viime vuosina kokoomuskin on pikku-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 46/2017 vp

hiljaa tullut tähän letkaan mukaan. [Välihuutoja kokoomuksen ryhmästä] Minusta se kannattaa todeta isommassa perspektiivissä.

Sitten ihan tähän koulutusvientiin edustaja Zyskowitzille: Tässä hallituksen perusteluissa todetaan se, miten vuosina — apua, nyt minä kadotin täältä ne kohdat, mutta joka tapauksessa vuodesta 2003 lähtien joka kolmas neljäs vuosi on tehty koulutusvientiä edesauttavia päätöksiä. Mutta kieltämättä ongelma on ollut [Puhemies koputtaa] tutkintomaksujen periminen, jossa vasta nyt päästiin korkea-asteen kohdalta eteenpäin. Mutta olen myöskin...

Puhemies Maria Lohela: Haluatteko jatkaa täältä puhujakorokkeelta?

...sitä mieltä, että vauhdikkaamminkin olisi voitu ja pitänyt edetä.

15.26 Sanna Lauslahti kok: Arvoisa puhemies! Kyllä sitä vauhtia olisi kaivannut kovempaa, mutta joku vanha sananlasku sanoo, että hitaasti hyvää tulee. Siltä osin ehkä on paikka aina välillä miettiä, miten ne hallitut askeleet tehdään, että jos otetaan liian iso haukkaisu, niin voidaan sitten menettää mainettakin. Tässä kohdin hallituksen esitys on oikein hyvä esimerkki siitä, että tehdään semmoinen pieni raotus ja kokeillaan vähän tuotteistaa ja katsoa, millä tavalla sitä lähdetään viemään markkinoille. Mutta samaan aikaan on myönnettävä, että heti, kun näyttää sille, että tässä se on se meidän juttu, jolla me voimme saada lisää Suomelle työtä ja kasvua, niin meillä tulee olla valmiudet myöskin lainsäädäntöä muuttaa vauhdilla, ei niin, että sitä sitten mietitään vuosikaupalla, vaan meillä pitää olla kyky myöskin nopeasti tehdä muutoksia.

Voi sanoa, että tällainen mörköjen katselu mieluummin pitäisi tässä kohdin kääntää, että mörköjen sijaan nähdään mahdollisuuksia, mahdollisuuksia ennen kaikkea sitä kautta, että tässä on mahdollisuus tehdä uutta työtä, saada uusia verotuloja, vahvistaa meidän osaamistamme, eräällä tavalla laittaa se positiivinen pyörä entistä vahvemmin käyntiin.

Tässä ei ole kysymys pelkästään siitä, että myydään lukiokoulutusta, mutta tähän liittyy myöskin lukuisa joukko erilaisia yrityksiä, jotka työllistävät suomalaisia. Otetaan esimerkiksi vaikka meidän sovelluksia tekevät yrityksemme, meillä voi olla oppikirjatuotantoa, meillä voi olla tilojen suunnittelua, meillä voi olla myöskin ihan näihin koulujen huonekaluihin liittyviä kysymyksiä. Tämä on iso kokonaisuus, ja Suomen eduskunnan ja Suomen kannattaa olla ehdottomasti vauhdittamassa koulutusvientiä kaikilla niillä areenoilla, missä se on mahdollista.

15.28 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Yliopisto-lehdessä on käyty tästä Pisa-tutkimuksesta ainakin kymmenen vuotta vaihtelevaa keskustelua ja yritetty selittää, miksi nämä Suomen tulokset ovat erinomaisia. Yksi syy näyttää asiantuntijoiden piirissä olevan se, että Suomessa lasten elokuvia ei dubata vaan siellä lukee tekstit, mikä vahvistaa nuorten ihmisten, lasten halukkuutta oppia lukemaan ja kirjoittamaan. Myös suomen kieli kirjoitetaan käytännössä samalla lailla kuin äännetään. Suomessa väestö on erittäin homogeenista, minkä johdosta keskiarvot, jotka ovat ratkaisevia Pisa-tutkimuksessa, tulevat kohdullisen korkeiksi automaattisesti.

Miksi tätä vientiä ei ole saatu toimimaan, se on sitten toinen kysymys. Miksi ne, jotka menestyivät Pisa-tutkimuksissa myös kaksikymmentä vuotta sitten, eivät ole pystyneet

Pöytäkirjan asiakohta PTK 46/2017 vp

kaupallistamaan tätä meidän erinomaista osaamistamme? Se johtunee monesta asiasta, mutta veikkaan, että asia ei ole ihan niin yksinkertainen eikä meidän pidä ehkä olla niin hyvään omaan erinomaisuuteen uskovia, koska ei meillä sitten koulutuksen perusteella kansantalous näytä edistyvän juuri mitenkään. Jos viimeistä kehysriiheä katsoo, niin eiköhän ne kaikki siellä kehysriihessä olleet myös ole tutkittu Pisa-tutkimuksella?

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.